

УДК 811.161.2
ББК 81.05 (2Ук)

Оксана Гавадзин

НАЗВИ ГОЛОВНИХ УБОРІВ У ГОВІРКАХ ПОКУТТЯ

У статті досліджено назви головних уборів, поширені на Покутті. Наводяться пояснення говіркових назв з погляду семантики, етимології, деривації.

Ключові слова: покутська говірка, лексико-семантична група, назви головних уборів, фустка.

Значний інтерес становить вивчення у говорах побутової лексики, зокрема назв одягу, взуття, головних уборів, прикрас, які належать до широко вживаних пластів словникового складу, характеризуються різноманітними семантичними процесами. Одним із недостатньо вивчених регіонів України є Покуття. Ще в XIX столітті О. Кольберг зазначав “що майже кожне село, хутір на Покутті поряд із спільними рисами має свої відмінності, котрі ще зовсім не вивчені. В першу чергу спостерігаємо це в одязі...” [6, 307].

Матеріалом дослідження послужили власні польові записи лексики, зібрані на Покутті в говірках Тлумацького, Коломийського, Городенківського та Снятинського районів Івано-Франківської області за спеціально укладеним питальником.

Діалектні особливості цього регіону яскраво виражені в побутовій лексиці, зокрема в назвах головних уборів.

Актуальність дослідження назв головних уборів у покутських говірках зумовлена необхідністю зафіксувати номінації одягу, потребою системно дослідити дану лексику в контексті інших говорів та української літературної мови. Особливої уваги заслуговує встановлення різноманітних мотиваційних зв'язків у номінуванні назв головних уборів.

Лексико-семантична група “головні убори” відзначається наявністю великої кількості архаїчних лексем, які трапляються у мовленні старшого покоління.

В покутських говірках ми зафіксували назви на позначення головних уборів чоловіків та жінок.

Чоловічі головні убори на зиму представлені на Покутті родовою назвою ¹ш'епка, яка диференціюється за такими семантичними ознаками як “матеріал виготовлення” (¹ба'ран'іча ¹ш'епка (¹ба'ран'ічка), ¹кро'л'еча, ¹норкова, ¹ка'ракуле"ва, ¹нутр'іје"ва ¹ш'епка), “зовнішній вигляд” (¹па'паха «висока хутряна шапка»), “частина тіла” (¹ву'шанка), “територіальна ознака” (¹ку'банка) тощо.

Лексема ¹ш'епка поширена на всій обстеженій території. В літературній мові ця назва позначає головний убір (перев. без полів, м'який, теплий) [СУМ, XI, 407]. Ізогласа ¹ш'епка продовжується в багатьох інших українських говорах: [П, 345], [СБГ, 656], [А, П, 259], [Б, 323], [Г, IV, 474].

Висока хутряна шапка у досліджуваних говірках має назву ¹па'паха (Ст. Кр., Уг., Вин., Вор., Гос., Гв.). Словник української мови фіксує це

слово в ідентичному значенні з говірковим [СУМ, VI, 56]. Назва *па'наха* присутня в східноpodільських говірках [Б, 193].

Назви *ба'ран'іча* *'ш'епка*, *ба'ран'ічка* (Бор., Ст. Кр., Яс.-Піл., Коп., Кор., Матеїв., Хот., Нов., Як., Тр., Заб., Тул., Прут.) позначають шапку, виготовлену з баранячого хутра. Ареал назви продовжується в бойківських говірках [О, I, 44]. В лемківських говірках бараняча шапка іменується лексемою *ба'ранка* [П, 24].

Високу овечу чорну шапку називають на Покутті *ку'банка* (Чер, Гв., Ст. Кр., Хот., Лука, Коп., Зад., Тул., Бал.). В літературній мові назва присутня в тому ж значенні, в якому функціонує в покутських говірках [СУМ, IV, 380]. Назву *ку'банка* фіксують також інші джерела [Б, 135], [Г, II, 317].

Для найменування чоловічої хутряної шапки з вухами на Покутті зафіксовано назву *ву'шанка* (Чер., Бор., Реп., Гор., Уг., Ст. Кр., Коп., Заб., Бал., Тр.). Ця назва вживається в західноpodільських говірках в ідентичному значенні [Б, 55], а в західнополіських говірках присутня назва *ву'хачка* [А, I, 81].

Залежно від виду хутра шапка мала назви *кро'л'еча*, *'норкова*, *ка'ракуле'ва*, *'нутр'іє'ва*, *пе'с'цева*. Ці атрибутивні словосполучення вживаються у мовленні середнього та молодшого покоління. Словник назв одягу та взуття у східноpodільських говірках фіксує найменування *'шапка* з *'нутрії*, *'шапка ка'ракулева*, *'шапка кро'ляча*, *'шапка 'норкова*, *'шапка пес'цева* [Б, 324].

Чоловічий головний убір з широкими полями на теплу погоду, виготовлений з сукна у досліджуваних говірках називається *капе''л'ух* (назва відома у всіх обстежених населених пунктах). Словник української мови подає назву *капе'люх* у значенні «1. Жіночий або чоловічий головний убір із фетру, соломи тощо; бриль» [СУМ, IV, 92].

На Покутті влітку носили капелюх з соломи, що називався *со'ломн'ині'є* *капе''л'ух* (назва поширена на всій обстеженій території). В літературній мові вживається слово *со'лом'яний* у значенні «Прикм до солома // Зробл. із соломи» [СУМ, IX, 450].

У весільній обрядовості капелюх прикрашався квітами, тому побутували назви *капе''л'ух з ко'сици'є*, *капе''л'ух з 'буке'том* (Чер., Ст. Кр., Гв., Уг., Нов., Хот., Тр.).

Лексема *'кашк'іт* (вживається на всій обстеженій місцевості) позначає чоловічий головний убір із козирком. В літературній мові фіксуємо назву *каш'кет* в ідентичному значенні з говірковим [СУМ, IV, 125].

Досліджуючи головні убори жінок, ми зауважили, що на Покутті досі великою популярністю користується хустка. Хусткою покривають голову заміжні жінки, йдучи до храму. Велика роль хустки у весільному, похоронному обрядах, у таїнстві хрещення. Хустка вказує на вік жінки: молоді жінки носять світлі хустки, жінки середнього віку – бордові, зелені, жовті, а старші – хустки темних кольорів.

На обстеженій території назва *'фустка* вступає в такі опозиції: *фустка тонка* / *фустка груба*, *велика фустка* / *мала фустка*, *святкова фустка* / *буденна фустка*. Номінація *'фустка* фіксується покутським фольклором:

А то *'фустка*, а то кінці,
то пасує наші дівці,

а то ¹фустки середина,
наша дівка чорнобрива (Чер.).

А та ¹фустка вішивана на всі штири кінці,
кого люблю, поцілую, стелю під колінці (Ст. Кр.).

Ой продала баба гуску,
Тай купила дівці ¹фустку,
А та ¹фустка в штири кінці,
то пасує нашій дівці (Ст. Кр.).

Говіркова назва ¹фустка (поширена по всій території) зафіксована з нормативним значенням «1. Шматок тканини або в'язаний, трикотажний виріб, перев. квадратний, який пов'язують на голову, шию, напинають на плечі» [СУМ, XI, 175]. Ізгласа назви ¹фустка продовжується в інших українських говорах: карпатських ¹хуста, ¹фуста [2, II, к.106], гуцульських [ГГ, 199], [ПГ, 209], буковинських [СБГ, 607], бойківських [¹хустка] [О, II, 348], поліських [¹хуста] [Л, 226], західнополіських [¹хустка] [А, II, 236].

Назва ¹фустина в говірковому мовленні вживається як синонім до назви ¹фустка, інколи позначає хустку меншого розміру.

Покутська назва ¹фустка диференціюється за такими семантичними ознаками як “матеріал виготовлення” (¹пухова ¹фустка, ^{ше^рст[']і^н'а} ¹фустка, ^{во^йн[']і^н'а} ¹фустка (во^йн[']і^н'ка), ^{ко^ц'а} ¹фустка (ко^ц'енка)), “зовнішній вигляд” (^{наву[']тинка}, ¹фустка в ^{руж[']і}, ¹фустка з ^{качу[']р[']емі^е}, ¹фустка в ^{х[']мари^е}, ¹фустка в ^{ко[']лос}, ^{шал[']і[']нова}), “національна ознака” (^{ту[']ре[']ц[']ка} ¹фустка, ^{ам[']ри[']канс[']ка} ¹фустка (ам[']ри[']канка), “розмір” (^{ме[']т[']рова} ¹фустка, ^{п[']і[']то[']рачка}), “крій” (^{три[']у[']гол[']на} ¹фустка, ^{шти[']ри[']е[']у[']гол[']на} ¹фустка) тощо.

Взимку на голові жінки, переважно старшого віку, можна було побачити дві хустки – нижню тонку, верхню грубу.

На Покутті в холодну пору носили ко^ц'енки^е, ¹пухов'і, ^{ше^рст[']і^н'і}, ^{во^йн[']і[']фуст[']ки}.

Найменування ¹пухова ¹фустка (Уг., Ст. Кр., Будз., Бор., Гос., Вин., Гор., Коп., Тр.) позначає хустку виготовлену, переважно, з козячого пуху. В літературній мові слово ¹пухова фіксується як «1. Прикм. до пух» [СУМ, VIII, 409-410]. Словосполучення ¹хустка ¹пухова трапляється в східнополіських говірках [Б, 306]. В західнополіських говірках на позначення пухової хустки вживається назва ¹пушка [А, II, 109].

Теплу хустку з шерсті в покутських говірках називали ^{ше^рст[']і^н'а} ¹фустка (Уг., Рак., Корол., Об., Реп., Кор., Чер., Вор., Гос., Ст. Кр.). В Словнику української мови присутня лексема ^{шерстя[']на} у значенні «1. Прикм. до шерсть 1, 2; 3. Вигот. з шерсті (у 2—4 знач.) [СУМ, XI, 444-445]. Назва ^{шерстя[']на} ¹хустка відома східнополіським говіркам [Б, 309].

Найменування ^{во^йн[']і[']а} ¹фустка (^{во^йн[']і[']нка}) (Мост., Ол., Об., Уг.) являє собою теплу зимову фустку з вовни. Нормативною є лексема ^{вовняна} як «Прикм. до вовна. // Вигот. з вовни.» [СУМ, I, 712]. Ареал поширення назви продовжується в лемківських говірках (^{вов[']нянка}) [П, 51], східнополіських говірках (¹хустка ^{вовняна}) [Б, 309].

Лексема ко^ц'енка (Кор., Уг., Чер., Гв., Коп., Вор.) позначає грубу вовняну хустку. Невелика вовняна груба фустка на Покутті називається ко^ц'ін[']чина (Кор., Уг., Чер., Гв., Вор.). В селі Лука Городенківського

району на позначення такого головного убору вживалося словосполучення *'коцова фустка*. Лексему *коцянка* засвідчено в наддністрянських говірках [Ш, 151].

Теплу зимову фустку у квадрати у деяких населених пунктах Покуття називали *'рах'їс'ка фустка* (Чер, Вин.), а найменування *п'їу'рах'їс'ка фустка* позначало фустку, розміром меншу за рахівську (Чер.).

На Покутті носять в'язану хустку з ажурними мереживними візерунками, що називається *паву'тинка* (Ст. Кр., Рак., Лук., Тул., Гор., Рун., Хот., Як., Пет., Нов., Кор.). Лексема *паву'тинка* у значенні фустка в літературній мові не фіксується. В східноpodільських говірках лексема *паву'тинка* позначає «просвітчасту хустку білого кольору, вив'язану з тонкої шерсті або пуху, інша назва якої *'хустка а'журна* [Б, 187-188].

З уст респондентів довідуємося, що були хустки святкові, виготовлені з тоншої тканини, їх називали *аме'ри^{el}канс'к'і*. Покутянки мали замилювання такими хустками, про що свідчить велика кількість назв відносно малюнку на хустці. Виділяємо такі мікрогрупи назв залежно від того, яка ознака лягла в основу називання:

1. Назви, утворені від назв рослин (особливо квітів): *'фустка в 'руж'і*, *'фустка в 'кв'іти^e*, *'фустка в 'братчи^eки^e*, *'фустка в пол'і'ти^eчку*, *'фустка в 'маки^e*, *'фустка в 'кокос*, *'фустка в ко'лос'і*, *'фустка в кон'ушинку*, *'фустка в л'і'л'їю (л'і'л'їя)*, *'фустка в кон'вал'їю*, *'фустка в ро'машки^e*, *'фустка в в'і'ночки^e*.

2. Назви, утворені від назв кущів, дерев, фруктів, овочів, ягід (*'фустка в 'жолуд'і*, *'фустка в 'тр'існути'ї гор'ішок*, *'фустка в ду'бови'ї ли'с'точок*, *'фустка в 'ягоди^e*, *'фустка в яг'ід'ки*, *'фустка в ви'ше'н'ки*, *'фустка в о'жини^e*, *'фустка в 'агри'с*, *'фустка в ма'линку*, *'фустка в о'гурки^e*, *'фустка в ог'і'рочки^e*).

3. Назви, пов'язані з тілом людини (*'фустка в 'пал'чи^eки^e*, *фустка в се'р'ц'а*).

4. Назви, пов'язані з явищами природи (*'фустка з 'сонце'м*, *'фустка в 'хмари^e*, *'фустка в 'доци^eк*, *'фустка в 'капку*).

В покутських селах також кажуть *'фустка в го'рошок*, *'фустка в му'тил'*, *'фустка в ланц* (це є велика хустка з френзліми, на якій зображений малюнок схожий на ланцюг), *'фустка в ко'рону*, *'фустка в 'ромб'ік'і*, *'фустка в кри'вул'ки*, *'фустка в ро'вера* (така хустка мала багато закручених ліній).

На позначення фустки в квіти існували ще назви *шал'а'нова*, *шал'і'нова*, *шал'ова*, *ши'л'і'нова* *'фустка*, *шал'ін'їука* (назви відомі на всій обстеженій території). Такі лексеми трапляються у мовленні старших людей. В буковинських говірках лексема *шал'енка* вживається теж на позначення вовняної квітчастої хустки [СБГ, 655]. В західнополіських говірках назва *шал'нівка* позначає шерстяну хустку з китицями [А, II, 258].

Фустка з турецьким узором найменується як *ту'рецька 'фустка*, *'фустка з качу'р'емі^e* (*'качурами^e*, *ка'чури^eками^e*).

На позначення тонкої білої літньої хустки вживалися назви *пла'ток* (Уг., Як., Ст. Кр., Вин.), *пла'тина* (Уг., Мост., Тр., Чер.), *пла'тинка* (Матеїв., Уг., Гос.). В говірковому мовленні простежуємо, що в поодиноких випадках ці назви є синонімами до назви *'фустка*. В

літературній мові наявні лексеми *пла'тина* з позначкою «діалектне» як «хустка», *пла'тинка* теж як «діалектне» у значенні «зменш.-пестл. до платина», *пла'ток* як «розмовне» позначає «те саме, що хустка» [СУМ, VI, 568-569]. В буковинських говірках назва *пла'тина* засвідчена як «тонка біла літня хустка», назва *пла'тинка* як «невелика біла хустина», назва *пла'ток* як «клапоть полотна» [СБГ, 428-429].

Лексеми *ко'синка*, *ра'з'їўка*, *га'з'їўка* вживалися на позначення буденної тонкої хустки.

Назва *ко'синка* (поширена по всій території) позначає невелику тонку хустку. У Словнику української мови слово *ко'синка* вживається як «трикутна жіноча хустка, яку носять на голові або шиї» [СУМ, IV, 305]. Лексему *ко'синка* фіксуємо в східноpodільських говірках в ідентичному значенні [Б, 126].

Назва *ра'з'їўка* (Вин, Уг., Ст. Кр., Вор., Чер., Гос.), ймовірно, мотивується тим, що залежно від нижчої якості тканини, з якої вона була виготовлена, її одягали кілька раз (хустка на один раз). До назви *ра'з'їўка* у значенні «тонка хустка» не знаходимо паралелей у говорах української мови, ані в літературній мові.

Хустка з тонкої прозорої тканини найменувалася лексемами *га'з'їўка*, *га'з'ївочка*, *'газова 'фустка* (Чер., Лук. Гос., Як., Ол., Бук., Пет., Будз., Мос., Жив., Реп., Рак., Гор., Лук., Корол., Вин., Вор., Уг., Рун., Гв., Бал., Кн., Тул., Прут., Зад.) В літературній мові фіксуємо слово *га'зовий 2* у значенні «Прикм. До газ 2» [СУМ, II, 14], де лексема *газ 2* позначає «дуже тонку прозору шовкову тканину. Ще на початку нашого століття була модною прозора шовкова тканина — «газ» [СУМ, II, 12]. Назва *газ'івка* відома в західноpodільських говірках у тому ж значенні, що й в покутських говірках [А, I, 83]. Найменування *'газова 'фустка* знаходимо у східноpodільських говірках у значенні «хустка з дуже тонкої прозорої тканини» [Б, 56].

У межах номінацій покутських головних уборів виявлено такі основні мотиваційні моделі:

- “матеріал > головний убір” (*'коцова 'фустка (ко'ц'енка)*, *'воўн'іна 'фустка (воўн'інка)*, *ше'рст'і'на 'фустка*, *шал'ініўка*, *со'ломн'іні'ї капе'л'ух*, *ба'ран'іча 'и'епка (ба'ран'ічка)*);
- “частина тіла > головний убір” (*ву'шанка*);
- “національна та територіальна ознака > головний убір” (*ту'рець'ка 'фустка*, *аме'ри'канс'ка 'фустка (аме'ри'канка)*, *ку'банка*) тощо.
- “крій > головний убір” (*пла'точок три'е'у'гол'ни'ї*, *пла'точок шти'е'ри'е'у'гол'ни'ї*, *ко'синка*);
- “розмір > головний убір” (*ме'т'рова 'фустка*, *п'їўто'рачка*) тощо.

З погляду походження серед покутських назв головних уборів виділяються праслов'янські слова, зокрема *пла'ток* тощо.

До чужомовних запозичень належать:

- запозичення з польської мови *'кашк'ім*, пор. пол. *kaszkiet* походить від франц. *casquette* [ЕСУМ, II, 411], [Ф, II, 206], *капе'л'ух*, пор. пол. *kapeluch* [ЕСУМ, II, 370], [Ф, II, 184];

- запозичення з тюркських мов Кавказу на початку XIX ст., мабуть, через російське посередництво *pa'naħa* [ЕСУМ, IV, 282], [Ф, II, 200];

- запозичення через ср.-в.-н. *schapel* від ст.-франц. *chapel*, *chape* із лат. *sarra* *'u'epka* [Ф, IV, 406].

Серед досліджуваних номінацій є похідні суфіксальні деривати (*коц'ін'чина*, *фус'тина*, *пла'тина*). Частина назв утворена шляхом універбації (*шал'ін'їўка*, *га'з'їўка*, *'воўн'інка*, *ба'ран'ічка*).

Назви головних уборів у говірках Покуття представлені як монолексемами, так і аналітичними назвами. Зафіксовані аналітичні назви типу прикметник+іменник (*'нухова 'фустка*, *ту'рец'ка 'фустка*, *аме"ри"канс'ка 'фустка*), іменник+іменник з прийменником (*'фустка в 'руж'і*, *'фустка з качу'р'емі*, *'фустка в 'хмари*, *'фустка в 'колос*), які представлені атрибутивними та іменними словосполученнями.

Таким чином, аналіз назв головних уборів Покуття дає підстави стверджувати, що досліджувана лексико-семантична група має досить розгалужену структуру. Диференційними ознаками, за якими протиставляються досліджувані лексеми, є “матеріал”, “особливості носіння”, “зовнішній вигляд”, “крій” тощо. Назви головних уборів покутського регіону досить різноманітні за своїм семантичним обсягом, фонетичним, акцентуаційним, словотвірним варіюванням. За походженням слова на позначення покутського одягу репрезентують як питому українські назви, частина з яких засвідчена ще в праслов'янський період, так і запозичення, переважно з сусідніх мов.

Умовні скорочення назв обстежених населених пунктів Івано-Франківської області

1. Бор. – Бортники Тлумацький район;
2. Пет. – Петрів Тлумацький район;
3. Гос. – Гостів Тлумацький район;
4. Будз. – Будзин Тлумацький район;
5. Мос. – Мостище Тлумацький район;
6. Ол. – Олеша Тлумацький район;
7. Хот. – Хотимир Тлумацький район;
8. Корол. – Королівка Тлумацький район;
9. Жив. – Живачів Тлумацький район;
10. Об. – Обертин Тлумацький район;
11. Як. – Яківка Тлумацький район;
12. Бук. – Буківна Тлумацький район;
13. Ст. Кр. – Старі Кривотули Тисменицький район;
14. Вор. – Ворона Коломийський район;
15. Кор. – Коршів Коломийський район;
16. Вин. – Виноград Коломийський район;
17. Уг. – Угорники Коломийський район;
18. Чер. – Черемхів Коломийський район;
19. Рун. – Рунгури Коломийський район;
20. Гв. – Гвіздець Коломийський район;
21. Матеїв. – Матеївці Коломийський район;
22. Городенка;
23. Яс.-Піл. – Ясенів-Пільний Городенківський район;
24. Рак. – Раковець Городенківський район;
25. Нов. – Новоселівка Городенківський район;
26. Лука – Лука Городенківський район;
27. Реп. – Репужинці Городенківський район;
28. Глуш. – Глушків Городенківський район;
29. Топ. – Топорівці Городенківський район;
30. Бал. – Балинці Снятинський район;
31. Дж. – Джурів Снятинський район;
32. Заб. – Заболотів Снятинський район;
33. Зад. – Задубрівці Снятинський район;
34. Кн. – Княже Снятинський район;
35. Прут. – Прутівка Снятинський район;
36. Тул. – Тулуків Снятинський район.

Умовні скорочення джерел

- А – Аркушин Г.Л. Словник західнополіських говірок. У 2-х т. Т.1. А-Н. / Григорій Аркушин- Луцьк: Ред-вид. відд. "Вежа" Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2000.- 354 с
- А – Аркушин Г.Л. Словник західнополіських говірок. У 2-х т. Т.2. О-Я. / Григорій Аркушин - Луцьк: Ред.- вид. відд. "Вежа" Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2000 - 458 с.
- Б – Березовська Г. Словник назв одягу та взуття у східноподільських говірках. / Ганна Березовська – Умань: Уманське комунальне видавничо-поліграфічне підприємство, 2010. – 348с.
- Г – Грінченко Б. Словарь української мови: У 4т. – К., 1907-1909.
- ГГ – Гуцульські говірки. Короткий словник. Відп. ред. Я. Закревська. – Львів, 1997. –232с.
- ЕСУМ – Етимологічний словник української мови: У 7т. – К., 1982-2006 . –Т.1-5.
- Л – Лисенко П.С. Словник поліських говорів. / П.С. Лисенко – К., 1974. – 254с.
- О – Онишкевич М.Й. Словник бойківських говірок: В двох частинах. / Онишкевич М.Й. – К., 1984.
- П – Пиртей П.С. Короткий словник лемківських говірок / Упорядкування й підготовка до друку Є.Д. Турчин. / Петро Пиртей – Івано-Франківськ: Сіверія МВ, 2004. – 364с.
- ПГ – Піпаш Ю.О., Галас Б.К. Матеріали до словника гуцульських говірок (Косівська Поляна і Розсішка Рахівського району Закарпатської області). / Юрій Піпаш, Борис Галас – Ужгород, 2005. – 266с.
- СБГ – Словник буковинських говірок / За заг. ред. Н.В. Гуйванюк. - Чернівці: Рута. 2005 - 688 с.
- СУМ – Словник української мови: В 11т. – К., 1970-1980.
- Ф – Фасмер М. Этимологический словарь русского языка. / Пер. с нем. и доп. О.Н. Трубачева. – т. 1-4. / М. Фасмер. – М., 1964-1973.
- Ш – Шило Г. Наддністрянський регіональний словник. / Г. Шило. – Львів: Інститут українозн. ім. Крип'якевича НАН України, 2008 (Серія «Діалектологічна скриня»). – 288с.

Література

1. Атлас української мови: В 3-х т. Т.2. – К., 1988.
2. Бернштейн С.Б., Иллич-Свитыч В.М. и др. Карпатский диалектологический атлас. – М., 1967. – 271 с.
3. Грещук В. Найменування головних уборів на Прикарпатті / Василь Грещук // Етнос і культура. – 2003. – №1. – С.79-82.
4. Етнос. Соціум. Культура: регіональний аспект. Монографія / В.В.Грещук, В.І. Кононенко, М.П. Лесюк, М.І. Паньків, М.Д. Романюк, С.І. Хороб та інші. – Київ- Івано- Франківськ: ВДВ ЦІТ, 2006. – 315с.
5. Матейко К.І. Український народний одяг: Етнографічний словник. / К.І. Матейко. – К.: Наукова думка, 1996. – 192с.

6. Покуття. Етнографічний опис. / Здійснив Оскар Кольберг. Том 1. – Краків, 1882; пер. з пол. Т. Буженко // Наук. запис. Інст. народозн. Ів.-Фр., 2006. – Випуск 9-10. – С.306-334.
7. Покуття: історико-етнографічний нарис / ПНУ імені В.Стефаніка. – Л.: Манускрипт, 2010. – 455с.: фото.
8. Хмара Г.В. Основні ознаки в мотивуванні назв українського одягу / Г.В. Хмара // Рідний край. Науково-публіцистичний художньо-літературний альманах. – Полтава, 2003. – №2. – С.74-78.
9. Шляхов О.М. Спостереження над варіантністю побутової лексики говорів Прикарпаття / О.М. Шляхов // Українське мовознавство, 1979. – Випуск 7. – С.63-69.

The article examines Pokutski name hats .. We give an explanation dialectal names in terms of semantics, etymology, derivation.

Key words: *Pokutsko speech, lexical-semantic group names headwear fustka.*

В статті досліджуються названія головних уборів, розпространених на Покутьє. Наводяться об'яснення діалектних названій з точки зрення семантики, етимології, дериватології.

Ключевые слова: *покутський говор, лексико-семантическая группа, названія головних уборів, фустка.*